

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Кафедра теорії та методики фізичного виховання і спортивних дисциплін
Кафедра педагогіки і педагогічної майстерності

Затверджено на засіданні кафедри теорії
і методики фізичного виховання

та спортивних дисциплін
Завідувач кафедри

___А.А. Проценко
(протокол № 1 від
“28” серпня 2022 р.)

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

**Виробнича практика з фаху в дитячо-юнацьких спортивних школах та клубах
для здобувачів вищої освіти**

Рівень вищої освіти ПЕРШИЙ (БАКАЛАВР)

Галузь знань 01 ОСВІТА
(шифр і назва галузі)

Спеціальність 014.11 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА)
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма СЕРЕДНЯ ОСВІТА. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА

Цибульська Вікторія Вікторівна – кандидат наук з фізичного виховання, доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту.

Проценко Андрій Анатолійович кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту.

Затверджено на засіданні кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту

Протокол № 2 від 5 вересня __ 2023 року

Погоджено:

Гарант ОП: Тренерська діяльність в обраному виді спорту В.В.Цибульська

Обґрунтування програми виробничої практика з фаху в дитячо-юнацьких спортивних школах та клубах

Виробнича практика з фаху в ДЮСШ та клубах – необхідний етап в підготовці майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту.

Навчальний план спеціальності 014.11 Середня освіта.(Фізична культура) освітньої програми Середня освіта. Фізична культура передбачає проходження Виробничої практики з фаху в дитячо-юнацьких спортивних школах, Спортивних клубах, Спортивних секціях, Громадських організаціях, Фітнес клубах, Спортивно-оздоровчих клубах, у якості практиканта тренера-викладача з виду спорту.

Проходження Виробничої практики з фаху в ДЮСШ та клубах дає здобувачам можливість оволодіти сучасними формами, методами, засобами навчання та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних в університеті знань, професійних умінь та навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

У програмі чітко визначені головні завдання всієї системи фізичного виховання в зміцненні здоров'я населення, гармонійному розвитку особи, підготовці молоді до продуктивної праці.

Життя висуває перед проходженням практики нові завдання, і це вимагає її постійного вдосконалення. Проходження практики повинно повною мірою відповідати сучасним вимогам підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів.

Здобувачі проходять практику на 3 курсі у 6 семестрі у якості помічника тренера (1тиждень) і тренера-викладача (3 тижні). Під час проходження практики здобувачі виконують організаційну, навчальну, виховну, профорієнтаційну роботу. Тривалість практики складає 4 тижні.

Після проходження практики здобувачі складають залікову документацію. Підсумком проходження практики є диференційний залік.

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ У ДЮСШ ТА КЛУБАХ

Виробнича практика

Мета – забезпечити особистісну готовність здобувачів-бакалаврів до практичної реалізації набутих у процесі навчання фундаментальних знань про теоретико-методологічні аспекти тренерської діяльності, принципи її організації

та форми проведення зі спортсменами груп початкової підготовки.

Завдання:

1. Стимулювати та мотивувати до практичного використання отриманих у процесі навчання теоретико-методологічних знань.
2. Надати умови для оволодіння навичками практичного застосування методологічних та методичних принципів організації та побудови ефективної тренерсько-викладацької діяльності.
3. Забезпечити можливості практичної реалізації отриманих знань з методики тренерсько-викладацької діяльності.
4. Формувати навички ефективного педагогічного спілкування і взаємодії, з урахуванням психологічних особливостей віку.
5. Мобілізувати особистісний потенціал застосування новаторського підходу до тренерської діяльності, набуття навичок та умінь ретроспективного аналізу результатів здійсненої праці.
6. Створити умови для повноцінної реалізації можливостей навчально-тренувального процесу.
7. Розвинути педагогічні уміння та здібності, активізувати ресурси особистісного самовдосконалення.

1. Перелік компетентностей, які набуваються під час практики:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями

ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ПК)

ФК 10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

ФК 11. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом

0. Заплановані результати навчання:

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

ПРН4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

ПРН5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН14. Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом.

ПРН17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.

ПРН18. Аналізувати психічні процеси, стани та властивості людини під час занять фізичною культурою і спортом.

ПРН21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

5.Бази проходження практики.

№	База практики	№ договору/угоди, дата укладання
1.	Комунальний заклад «Обласна спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа олімпійського резерву з футболу «Металург» Запорізької обласної ради	

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Методичні рекомендації студентам з проходження практики.

Зміст практики визначається програмою, а терміни і порядок проведення – навчальним планом кафедри.

Перед початком практики для здобувачів проводиться установча конференція. Вона присвячується ознайомленню здобувачів із порядком проходження практики і технікою безпеки, змістом практики, правами й обов’язками студентів, також здобувачі отримують необхідні документи: направлення, відомості-характеристики, контрольно-оцінювальні листи результатів педагогічної практики за 100 бальною рейтинговою шкалою, індивідуальні завдання, методичні рекомендації тощо

Загальне керівництво практикою студентів здійснюється відповідальним за практику на кафедрах – методистами та керівниками практики, яка є складовою навантаження викладачів.

Повноцінна реалізація закладених в основу програм практик головних завдань передбачає проходження здобувачами 3-х послідовних етапів роботи: *організаційного, навчально-тренувального, виховного.*

Організаційна робота.

1. Участь здобувачів в установчій та підсумковій конференціях.
2. Знайомство із структурою спортивної школи, ДЮСШ, СДЮСШОР і спортивною базою.
3. Проведення бесіди з директором ДЮСШ, заступником директора, старшим тренером відділення, тренером групи, лікарем.
4. Вивчення загального річного плану роботи груп ДЮСШ.
5. Підготовка звітної документації.

Навчально-тренувальна робота.

1. Ознайомлення з плануванням та обліком роботи груп ДЮСШ.
2. Вивчення методів викладання навчально-тренувальної роботи в групах початкової підготовки ДЮСШ.
3. Складання поурочних робочих планів в закріплених групах (початкової

підготовки).

4. Складання поурочних планів-конспектів для закріпленої групи.

5. Спостереження і аналіз відкритих тренувальних занять тренерами з виду спорту, вивчення процесу підготовки до тренувального процесу.

6. Проведення 2 -х педагогічних аналізів тренувального заняття (тренера та студента-практиканта).

7. Проведення студентом, в якості помічника, навчально-тренувального заняття (на протязі першого тижня).

8. Самостійне проведення в якості тренера-викладача не менш шести навчально-тренувальних занять з виду спорту на тиждень за розділами програми ДЮСШ, з використанням різноманітних методів: фронтального, по відділенням, по групам, індивідуального, колового.

Виховна робота в ДЮСШ.

1. Надання допомоги в організації та проведенні спортивних та фізкультурно-оздоровчих заходів під час практики.

2. Проведення не менш 2-х бесід з фізичного виховання та спорту в закріпленій групі.

3. Кожен здобувач-практикант на базі ДЮСШ повинен організувати та провести тестування з виду спорту.

Кожен здобувач-практикант повинен:

1) провести не менш:

- 5 навчально-тренувальних занять (на протязі 3-х останніх тижнів);
- одного спортивного свята з професійною спрямованістю;
- 2-х бесід з питань фізичного виховання та спорту;
- 2-х педагогічних аналізів навчально-тренувальних занять з виду спорту;

2) підготувати:

- залікову документацію.

Залікова документація підписується тренером, директором ДЮСШ, методистом кафедри фізичної культури і спорту. Термін подання залікової документації з усіх розділів – на протязі 10 днів після закінчення практики.

Термін	Зміст роботи (завдання)	Зміст консультації методиста
--------	-------------------------	------------------------------

I тиждень	Ознайомлення з плануванням та обліком роботи груп ДЮСШ. Спостереження і аналіз тренувальних занять тренерами з виду спорту, вивчення процесу підготовки до тренувального процесу. <u>Форма звіту:</u> Проведення аналізу побудови навчально-тренувальних занять груп початкової підготовки з виду спорту (зміст, тривалість, кількість занять на тиждень тощо)	Допомога у визначенні мети та формулюванні завдань навчально-тренувальної програми з виду спорту
I I - I V т и ж д е н ь	Вивчення методів викладання навчально-тренувальної роботи у групах початкової підготовки ДЮСШ. Самостійне проведення в якості тренера-викладача навчально-тренувальних занять з виду спорту за розділами програми ДЮСШ, з використанням різноманітних методів: фронтального, по відділенням, по групам, індивідуального, колового. Складання звіту за результатами практики. <u>Форма звіту:</u> Складання поурочних планів-конспектів для закріплених груп, поточний аналіз впровадження окремих елементів розробленої тренувальної програми. Пред'явлення письмового звіту про результати практики. Презентація про проходження практики.	Надання поточного зворотного зв'язку щодо результатів реалізації окремих елементів проведеної студентом роботи. Надання змістовної оцінки якості та ефективності проведеної студентом роботи.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

На всіх етапах проходження практики здобувачі отримують індивідуальні консультації своїх керівників на базі практики та методистів.

Залікова документація містить у собі такі документи:

1. Щоденник здобувача-практиканта, де фіксується уся документація і щоденна робота на практиці.
2. Індивідуальний план роботи на 4 тижні з підписом тренера та методиста.
3. 5 розгорнутих планів-конспектів навчально-тренувальних занять для закріпленої групи ДЮСШ.
4. Два педагогічних аналізи навчально-тренувального заняття (тренера і здобувача-практиканта).
5. План проведення спортивних та фізкультурно-оздоровчих заходів у ДЮСШ.
6. План проведення бесід з питань фізичної культури і спорту у закріпленій групі.

7. Сценарій спортивного свята з професійною спрямованістю.

8. Відомість-характеристика підписана тренером, директором або заступником директора ДЮСШ, методистом та керівником практики.

9. Пр е з е н т а ці я п р о п р о х о д ж е н н я п р а к т и к и с т у д е н т о м .

10. Звіт студента-практиканта.

Упродовж практики з боку методистів і керівників забезпечується безперервний контроль її ефективності.

По закінченню практики студенти надають методисту кафедри звітну документацію. На підставі поданих документів і характеристик керівник проводить залік із диференційованою оцінкою.

Оцінка за практику виставляється за підсумком результатів проведення відповідної завданням практики роботи (рівень теоретичного обґрунтування і якість методичного забезпечення).

Результати проходження студентами практики обговорюються на підсумкових конференціях студентів.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ ЗІ СПОРТИВНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Звіт про проходження практики має висвітлювати, аналізувати та узагальнювати проведені під час практики види робіт. Під час написання звіту слід спиратися на записи педагогічного щоденника, які проводилися практикантом щоденно протягом її тривалості.

Звіт включає в себе такі частини:

- титульний аркуш, .
- основної частини, яка складається з трьох розділів: організаційна робота, навчально-тренувальна робота, виховна робота;
- висновки.

З метою осмисленого написання звіту здобувачем стисло охарактеризуємо його кожний розділ:

1. Організаційна робота.

В цьому розділі звіту необхідно зазначити, скільки тренувальних занять здобувач відвідав у тренерів-викладачів на базі практики, скільки занять відвідав у інших практикантів, що корисного взято з цих відвідувань, якими ефективними прийомами взаємодії з учнями слід озброїтися, чого слід уникати у роботі тренера-викладача. Необхідно зазначити кількість проведених навчально-тренувальних занять, в яких групах вони проводилися, які оцінки були виставлені за проведені заняття. Який позитивний досвід був накопичений, що не вдалося вирішити і чому, над чим необхідно працювати у подальшому. Крім того, детально проаналізувати роботу інших здобувачів - практикантів (аналіз методів тренування, завдання, відповідність тренувальних навантажень віку дітей що займаються, тощо), висвітлити роботу з спортсменами, що не встигають у навчанні і з тими, що виявили здібності до занять спортом. Завершуватися ця

частина звіту має узагальненнями стосовно засобів, методів і форм роботи на навчально-тренувальному занятті, висновками про ефективність різних форм взаємодії спортсменів і тренера-викладача на занятті, висновками про те, що необхідно засвоїти і використовувати у власній роботі у майбутньому, чого слід уникати, яким чином самовдосконалюватися.

2. *Навчально-тренувальна робота.*

В цій частині звіту слід зазначити, з якими методичними матеріалами ознайомився студент-практикант, що зробив для поліпшення роботи у ДЮСШ. Необхідно проаналізувати теорію та методику підготовки спортсменів в групах початкової підготовки. і проведення тренувальних занять, їх специфіку; аргументувати засоби, методи, методичні прийоми, форми навчання, що використовувались студентом під час проходження виробничої: педагогічної практики. Особливу увагу слід приділити технічній підготовленості юних спортсменів, описати технології, що використовувались при навчанні техніки рухливих навичок, обґрунтувати власні розробки з цього питання, запропонувати певні вдосконалення існуючих методик і т. ін. У кінці даної частини необхідно зробити висновок про те, якими мають бути сучасні навчально-тренувальні заняття в групах початкової підготовки, як і чому слід навчати дітей цього віку, які методи і засоби тренування краще сприяють більш ефективному навчанню, якою має бути методика підготовки і проведення сучасних спортивних занять.

3. *Виховна робота.*

В цій частині звіту слід висвітлити роботу студента-практиканта в якості тренера-викладача. Необхідно дати розгорнуту характеристику проведення спортивного свята: провести ґрунтовний аналіз задуму, виховного впливу, ефективності і значущості розробленого заходу. Найважливішим у аналізі виховної роботи є чітке визначення якостей і психологічних особливостей особистості, формування яких ставилося за мету виховної роботи. Також необхідно зазначити роботу з пропаганди здорового способу життя та необхідністю занять спортом серед батьків, складності, які виявились при цій роботі, назвати шляхи вирішення цих проблем. Потрібно дати оцінку всій проведеній роботі, спробувати визначити вдалі знахідки і прорахунки у виховній роботі, зробити висновки.

4. *Висновки.*

У висновках звіту необхідно зазначити, яке значення мала практика для педагогічної підготовки майбутнього тренера-викладача, які позитивні і негативні сторони спостерігалися в організації практики, написати свої пропозиції щодо її організації, зробити висновки про власні здобутки під час виконання завдань виробничої: педагогічної практики.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПОРТИВНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної

університетської шкали оцінювання в традиційну 4-бальну шкалу та європейську шкалу ECTS.

Інтегральна шкала оцінок встановлює взаємозв'язки між рейтинговими показниками і шкалами оцінок.

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

бали:

Розподіл балів за видами роботи та формами контролю.

За виконання наступних розділів навчальної роботи студент отримає такі

Відвідування навчального заняття – 1 б.

Наявність конспекту на навчальному занятті – 0,5 б. Виконання різних розділів роботи:

- участь студентів в установчій та підсумковій конференціях – 1 б.;
 - ознайомлення з плануванням та обліком роботи в ДЮСШ – 2 б.; складання планів-конспектів для спортсменів закріплених груп (по 2 на кожну групу) – 1-6 б.;
 - спостереження і аналіз відкритих навчально-тренувальних занять, вивчення процесу підготовки до заняття – 2-5 б.;
 - проведення 2-х педагогічних аналізів навчально-тренувальних занять інших практикантів – 2-5 б.;
 - проведення студентом навчально-тренувального заняття в якості тренера- викладача – 1-5 б.;
 - надання допомоги в організації та проведенні спортивних та фізкультурно-оздоровчих заходів під час практики – 1-4 б.;
 - проведення бесіди з фізичного виховання та спорту в закріпленій групі – 1-3б.;
 - організація та проведення тестування з виду спорту – 1-5 б.;
 - оформлення звітної документації - 1-3 б.

Індивідуальне завдання – від 1 б.

до 4 б. за кожне завдання.

Самостійна робота – від 1 б. до 5

б. за кожне завдання.

Підготовка презентації про проходження практики – 1-20 б.

ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підсумки практики підводяться у процесі складання здобувачем заліку. Диференційна оцінка з практики враховується нарівні з іншими оцінками, які характеризують успішність студента.

Здобувач, що не виконав програму практики і отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку при складанні заліку, направляється на практику вдруге в період канікул або відраховується з навчального закладу.

Керівник практики записує у щоденнику студента відгук з виставленням конкретної оцінки: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»; також

відповідну суму балів та оцінку за системою ECTS. Він же інформує адміністрацію навчального закладу щодо фактичних термінів початку і закінчення практики, складу груп студентів, які пройшли практику, їх дисципліни та з інших питань організації і проведення практики.

1. Підсумки практики проводять на звітній конференції студентів.

2. Присутність всіх студентів та методистів обов'язкова.

3. Методисти готують виступ, де висвітлюють підсумки проходження тренерської практики, її значення та пропозиції.

4. Результати практики відображаються в отриманні студентами диференційного заліку, який враховує оцінки з усіх видів роботи

В загальну оцінку за практику входить: виконання завдання з методики

проведення навчальних занять; виконання завдання з аналізу проведення навчальних занять.

Загальна оцінка виводиться в результаті обговорення і погодженості думок тренерів, методистів та керівника практики.

Студенти, які не приступили або не виконали програму практики з поважної причини при наявності офіційного документу, практика продовжується на відповідний час без відриву від роботи або навчальних занять в університеті.

Студенти, які не пройшли практику, не переводяться на наступний курс і відраховуються з університету.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Зеніна І.В., Толмачова С.Є., Захарова І.Ю. Фізичне виховання:

Гімнастичне багатоборство та акробатичні стрибки: Навчання техніці виконання вправ: навчальний посібник. Київ: Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут” (НТУУ «КПІ») ім. Ігоря Сікорського, 2018. 138 с.

2. Коняхина Г.П. Педагогические и организационно-методические основы обучения элементам гимнастики и акробатики игровым способом: учебно-методическое пособие. Челябинск : Изд-во Цицеро, 2017. 200 с.

3. Лебедихина Т.М. Гимнастика: теория и методика преподавания: учебное пособие. Екатеринбург: Изд-во Урал. ун-та, 2017. 112 с..

4. Абдуллаєв А.К., Ушаков В.С., Ребар І.В. Олімпійський та професійний спорт : навчально-методичний посібник. Мелітополь: Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б. Хмельницького; ФОП Силаєва О.В., 2017. 76с.

5. Турчак А.Л., Бабалич В.А., Бондаренко С.В. Спортивні ігри: правила та суддівство змагань: навчальний посібник. Кропивницький: Євгенія Плюс, 2018. 267 с.

6. Бірук І.Д. Настільний теніс: навчально-методичний посібник. Рівне: НУВГП, 2014. 164 с.

7. Пензай С.А., Семенов А.А. Настільний теніс з методикою викладання: навчальний посібник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2014. 21

8. Ткаченко Ю. І. Методика навчання спортивним способам плавання :

навчально-методичний посібник. Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2016. 59 с.

9. Крук М.З., Крук А.З. Навчання спортивним способам плавання: навчально-методичний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2015. 68 с.

10. Гурман Л.Д. Легка атлетика. Методика викладання: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. 148 с.

11. Воронецький В. Б. Пауерліфтинг: навч. посібник . Кам'янець-Подільський: Оіюм, 2017. 250 с.

12. Бурла О.М. Загальна теорія підготовки спортсменів : навч.-метод. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 184 с.

13. Шульга М. П., Закопайло С. А., Палатний І. А. Методичні особливості підготовки юнаків у бігу на середні, довгі дистанції та стипль-чезі : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я. М., 2017. 274 с.

14. Костюкевич В. Організація і проведення змагань зі спортивних ігор. Київ: Центр навчальної літератури ,2017. 216 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Закон України Про фізичну культуру і спорт // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 14. — ст. 80 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12>.

2. Закон України Про антидопінговий контроль у спорті // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 23. — ст. 112 [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2353-14>.

3. Закон України Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 43. — ст. 370 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1954-14>.

4. Олімпійська хартія Міжнародного Олімпійського комітету

[Электронный ресурс]. — Режим доступа:
<http://noc-ukr.org/files/OfficialDocuments/CHARTER%20July%202007-Feb08.pdf>.

5. Международный спортивный комитет. Олимпийская Хартия [Электронный ресурс]. — Режим доступа: http://www.sochionline2014.ru/wp-content/uploads/2010/03/olympic_charter_rus.pdf

6. Платонова В.Н. Энциклопедия олимпийского спорта / В.Н. Платонов.

— М.: Олимпийская література, 2002. — 494 с. Формат: PDF (30 Мб). [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://eknigi.org/raznoe/156829-yenciklopediya-olimpijskogo-sporta.html>

7. Трескин А. История Олимпийских игр. Медали. Значки. Плакаты / А. Трескин, В. Штейнбах. — М.: АСТ, 2008. — 208 с. Формат: doc (6,46 мб). [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://eknigi.org/raznoe/27648-istoriya-olimpijskix-igr-medali-znachki-plakaty.html>

8. Бакал Д. Большая олимпийская энциклопедия / Д. Бакал. — М.: Эксмо, 2008. — 586 с. Формат: PDF (148.39 Мб). [Электронный ресурс]. — Режим доступа: http://eknigi.org/nauka_i_ucheba/32692-bolshaya-olimpiyskaya-yenciklopediya.html

9. Зайцева В.Н. Теория спортивной тренировки с основами методик: Учебник для студентов IV курса высших учебных заведений. - Запорожье: ЗГУ, 2003 — 192 с. [Электронный ресурс]. Режим доступа: http://web-files.znu.edu.ua/bank/2008/11/47/3508_1226937573_03_04_06_Met_mat.pdf

10. Платонов В., Сахновский К., Озимек М. Теория и методика підготовки спортсмена: современная стратегия многолетней спортивной підготовки [Электронный ресурс]. Режим доступа: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/nos/texts/2003_1/pdf/art_3.pdf

11. Верхошанский Ю.В. Теория и методология спортивной подготовки: блоковая система тренировки спортсменов высокого класса [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://lib.sportedu.ru/Press/tpfk/2005N4/p2-14.htm>

12. Платонов В.Н. О «Концепции переодизации спортивной тренировки» и развитии общей теории підготовки спортсменов [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://lib.sportedu.ru/Press/TPFK/1998n8/p23-26,39-46.htm>

13. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте [Электронный ресурс]. Режим доступа: http://library.sibsiu.ru/DATA/VirtualExhibitions/2009_05_09/Other/21.pdf